

PLENUL

CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE

mun. Chișinău

din 04.06.2020

Nr. ASS-23

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018,

analizând raportul privind monitorizarea schemei de ajutor de stat existent acordat întreprinderilor mici și mijlocii pentru protecția invențiilor, soiurilor de plante, mărcilor comerciale, denumirilor de origine a produsului, desenelor și modelelor industriale precum și materialelor anexate,

A CONSTATAT:

1. În conformitate cu art.341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de aliniere a schemelor de ajutor de stat existente la acquis-ul Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
2. Potrivit art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul existent este ajutorul de stat respectiv schemă de ajutor de stat sau ajutorul individual, care exista înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (din data de 16.08.2013).
3. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (3) al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul ajutorului de stat urmează să prezinte Consiliului Concurenței toată informația necesară pentru Registrul ajutoarelor de stat.
4. Potrivit prevederilor art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente

în derulare pentru a verifica respectarea prevederilor actelor juridice în baza cărora acestea au fost acordate.

5. Totodată, în conformitate cu art. 12 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă în urma activității de monitorizare a unui ajutor de stat existent Consiliul Concurenței constată că ajutorul existent nu mai este compatibil cu prezenta lege, acesta îi cere furnizorului să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitatea respectivă.
6. Unul din obiectivele specifice ale Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017, publicat în Monitorul Oficial nr. 301-315/533 din 18.08.2017), este reducerea nivelului general al ajutoarelor de stat, astfel încât acest indicator să constituie mai puțin de 1% din PIB.
7. Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare - AGEPI) a raportat Consiliului Concurenței, prin intermediul formularelor de raportare a ajutoarelor de stat acordate în perioada anilor 2011-2019, măsura de sprijin acordată întreprinderilor mici și mijlocii pentru protecția invențiilor, soiurilor de plante, mărcilor comerciale, denumirilor de origine a produsului, desenelor și modelelor industriale.
8. Măsura de sprijin este inclusă în lista schemelor de ajutor de stat existent care, în virtutea obligațiilor asumate în Acordul de Asociere RM-UE, urmează a fi aliniate la prevederile acquis-ului Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
9. Măsura de sprijin va fi examinată în baza următoarelor acte normative.
  - a) Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
  - b) Legea nr.161 din 12.07.2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale.
  - c) Hotărârea Guvernului nr. 774 din 13.08.1997 cu privire la nomenclatorul serviciilor cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale.

I. BENEFICIARIII MĂSURII DE SPRIJIN

10. În conformitate cu art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
11. Beneficiarii măsurii de sprijin sunt solicitanții și titularii dreptului de protecție a invenției, mărcilor comerciale, a denumirilor de origine a produsului, modelelor de utilitate și a soiurilor de plante, care conform anexei la Hotărârea Guvernului nr.774/1997 *cu privire la nomenclatorul serviciilor cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale*, beneficiază de reduceri la achitarea tarifelor.

II. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN

- 12.** Măsura de sprijin se aplică asupra dreptului de protecție a invenției, la denumirile de origine a produsului și mărcile comerciale, la modelul de utilitate, la soiurile de plantă și la desenul sau modelul industrial, prin reducerile la achitarea plății tarifelor, percepute de AGEPI de la întreprinderile mici și mijlocii, în conformitate cu nomenclatorul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 774/1997.
- 13.** Potrivit nomenclatorului, reducerile la achitarea tarifelor sunt acordate în valoarea de 85% în cazul invențiilor, modelelor de utilitate și soiurilor de plante, în cazul mărcilor reducerea este de 50%, iar pentru desene și modele industriale reducerea este de 65 %.

III. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN

- 14.** Potrivit art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, ajutorul de stat este o măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:
  - a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
  - b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
  - c) este acordată în mod selectiv;
  - d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.În continuare măsura de sprijin acordată de către AGEPI va fi examinată prin prisma celor 4 condiții stipulate mai sus.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă

- 15.** Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.

• *Imputabilitatea statului*

- 16.** În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice.
- 17.** Ținând cont că, măsura de sprijin este acordată de AGEPI care, conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, este o autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului, se constată îndeplinirea condiției ce ține de imputabilitatea statului.

- *Transferul resurselor*

- 18.** Avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Resursele de stat includ toate resursele din sectorul public. Transferul resurselor de stat poate lua forma subvențiilor, anulării sau preluării de datorii și pierderi, scutirilor sau reducerilor la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii etc. Deoarece întreprinderile beneficiază de reduceri la achitarea tarifelor percepute de AGEPI, se constată îndeplinirea condiției ce ține de transferul resurselor.
- 19.** Luând în considerare îndeplinirea cumulativă a condițiilor menționate mai sus, se constată că prima condiție prevăzută în art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat este îndeplinită.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

- 20.** Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Atunci când situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj economic. Noțiunea de avantaj include situațiile în care întreprinderile sunt scutite de costurile inerente activităților lor economice.
- 21.** Reducerile acordate de AGEPI, în condiții normale de piață, nu ar fi fost oferite întreprinderilor, condițiile de piață obligând participanții să suporte costul total al unui serviciu.
- 22.** Reieșind din cele expuse mai sus, se constată că, măsura de sprijin examinată a conferit beneficiarilor un avantaj economic pe care în condiții normale de piață nu l-ar fi obținut și, respectiv, a doua condiție prevăzută în art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat este îndeplinită.

c) este acordată în mod selectiv

- 23.** Pentru a se încadra în domeniul de aplicare a normelor cu privire la ajutorul de stat, o măsură de sprijin trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri. Prin urmare, nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi, sau anumitor sectoare economice.
- 24.** Criteriul selectivității este întrunit datorită faptului că reducerile de la achitarea tarifelor, menționate în nota la nomenclatorul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 774/1997, se acordă cu condiția ca beneficiarul să reprezinte o întreprindere care întrunește criteriile legale stabilite întreprinderilor mici și mijlocii, respectiv întreprinderile micro și mari sunt excluse.

25. Ținând cont de cele expuse mai sus, se constată că măsura de sprijin examinată este selectivă, respectiv a treia condiție prevăzută în art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat este îndeplinită.

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența

26. Se consideră că o măsură de stat denaturează sau amenință să denatureze concurența în cazul în care, aceasta este susceptibilă să amelioreze poziția concurențială a beneficiarului în comparație cu celelalte întreprinderi cu care acesta concurează.

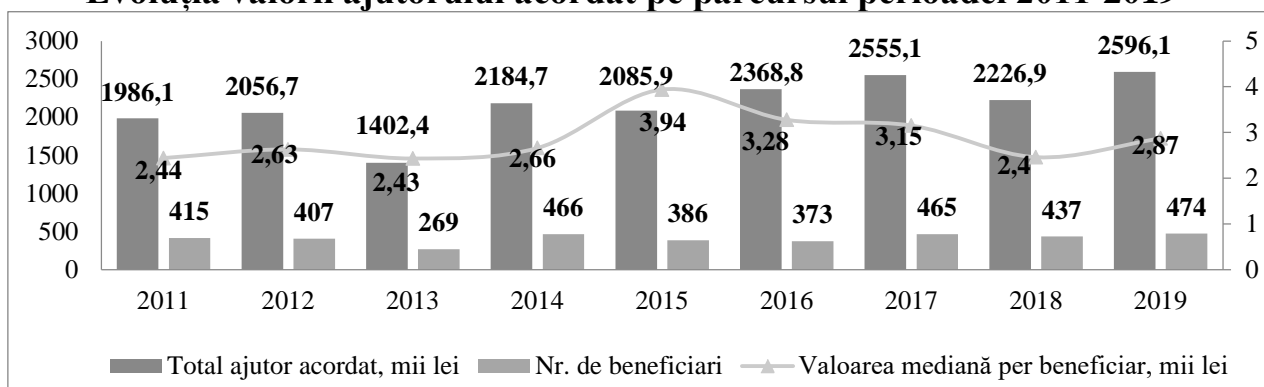
27. Dat fiind faptul că măsura de sprijin este orientată spre susținerea întreprinderilor mici și mijlocii, fapt ce le acordă un avantaj economic și respectiv un avantaj concurențial în detrimentul întreprinderilor micro sau mari, se constată că măsura de sprijin acordată riscă să denatureze concurența.

28. Urmare a examinării valorii ajutorului acordat beneficiarilor măsurii respective pe parcursul anilor 2011-2019, AGEPI a acordat reduceri pentru un număr total de 1718 de întreprinderi, dintre care 1245 de întreprinderi au beneficiat de reduceri o singură dată. Întreprinderea care a beneficiat de cea mai mare valoare cumulativă de ajutor, pe parcursul anilor 2011-2019, a obținut un sprijin total de 625 710 lei.

29. Evoluția valorii totale a ajutorului acordat variază pe parcursul perioadei analizate de la 1986,1 mii lei în anul 2011 la 2596,1 mii lei în anul 2019, numărul beneficiarilor crescând în mod similar de la 415 în anul 2011 la 474 în anul 2019. Ținând cont, că valoarea mediană a ajutorului nu depășește pragul de 4000 lei, se estimează că valoarea cumulativă a ajutorului acordat unui beneficiar, într-o perioadă de 3 ani, nu va depăși valoric pragul de 2.000.000 lei.

Figura nr.1

Evoluția valorii ajutorului acordat pe parcursul perioadei 2011-2019

Sursa: Elaborat în baza informației raportate de AGEPI.

30. Potrivit Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2 din 30.08.2013, se consideră că ajutorul

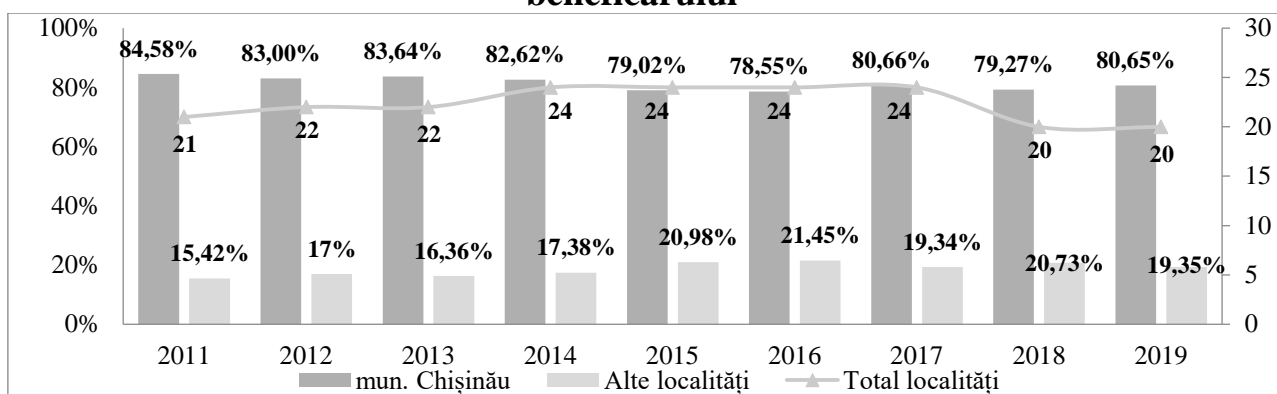
de minimis nu afectează concurența dintre agenții economici și nici tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și va fi exceptat de la obligația de notificare.

31. Conform art. 3 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul care are un echivalent valoric sub pragul de 2.000.000 lei per beneficiar, acordat aceluiași beneficiar într-o perioadă maximă de 3 ani, indiferent de forma acestuia și de obiectivul urmărit, cu condiția să nu fie legat de activități de export, poate fi atribuit la categoria de ajutor de minimis.
32. Ajutorul de minimis acordat solicitanților și titularilor prin reducerile tarifului la înregistrarea dreptului de protecție a invenției, mărcilor comerciale, a denumirilor de origine a produsului, modelului de utilitate, desenului, modelului industrial și a soiului de plantă, contribuie la realizarea obiectivului de susținere a competitivității întreprinderilor mici și mijlocii.
33. În vederea estimării impactului ajutorului de minimis acordat de AGEPI, informația disponibilă a fost examinată conform următoarelor clasificări: a) repartizarea teritorială; b) repartizarea conform activităților economice ale beneficiarilor.

a) Repartizarea teritorială

Figura nr.2

Evoluția procentuală a ajutorului acordat în dependență de sediul juridic al beneficiarului

Sursa: Elaborat în baza informației raportate de AGEPI.

34. Analizând informația privind repartizarea ajutoarelor de minimis, în dependență de sediul juridic al beneficiarilor, se constată că pe parcursul anilor 2011-2019 cea mai mare cotă a ajutoarelor acordate, circa 80%, sunt orientate spre beneficiarii din mun. Chișinău, pe când valoarea rămasă a ajutoarelor este repartizată beneficiarilor din alte circa 23 de unități administrativ-teritoriale.

b) Repartizarea ajutorului conform activităților economice ale beneficiarilor

35. Pe parcursul anilor 2011-2019, potrivit următorului Tabel, se atestă o tendință referitor la activitățile economice ale beneficiarilor unde sunt acordate ajutoarele de minimis, astfel încât circa 66% din numărul total de beneficiari sunt întreprinderi care prestează servicii din categoriile Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei rev. 2, conform următorului tabel:

- a) „G45-47” - Comerț cu ridicata și cu amănuntul al autovehiculelor și motocicletelor, întreținerea și repararea acestora; Comerț cu ridicata, cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete; Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor.
- b) „C10-33” - Industria alimentară; Repararea întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor.
- c) „M70-73” - Activități ale direcțiilor administrative centralizate, activități de management și de consultanță în management; Activități de arhitectură și inginerie, activități de testări și analiză tehnică; Cercetare-dezvoltare, Publicitate și activități de studiere a pieței.

Tabelul 1

Repartizarea ajutorului în dependență de numărul de beneficiari conform CAEM rev.2

Categoria	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
G45-47	40%	41,5%	43,12%	41,63%	37,56%	37,53%	39,35%	41,88%	34,94%
C10-33	20,2%	21,61%	20,07%	19,10%	19,17%	19,03%	19,35%	16,02%	20,48%
M70-73	10,1%	9,09%	10,78%	9,01%	10,62%	6,97%	9,46%	8,01%	8,23%
Alte categorii	29,7%	27,8%	26,03%	30,26%	32,65%	36,47%	31,84%	34,09%	36,35%

Sursa: Elaborat în baza informației raportate de AGEPI.

36. Se admite, că ajutorul de minimis, acordat în cadrul schemei de ajutor gestionate de AGEPI, a contribuit pozitiv asupra unor sectoare ale economiei naționale, precum comerțul cu ridicata și amănuntul, industria prelucrătoare și domeniul cercetare-dezvoltare.

37. În urma examinării informației prezentate de AGEPI, referitor la beneficiarii și cuantumul ajutorului acordat, în perioada anilor 2017-2019, a fost întocmit următorul Tabel.

Tabelul 2**Analiza comparativă a celor mai mari valori de ajutor acordat la înregistrarea obiectelor de proprietate intelectuală pe parcursul anilor 2017-2019**

CAEM	Mărci				Invenții				Desene și Modele industriale			
	Beneficiari			Ajutor	Beneficiari			Ajutor	Beneficiari			Ajutor
	Nr.	% din total	per ben. lei	% din total	Nr.	% din total	per ben. lei	% din total	Nr.	% din total	per ben. lei	% din total
G*	534	24%	3036,2	24%	7	18%	16605,3	18%	8	18%	1728,4	20%
C	247	11%	3051,6	11%	7	18%	16605,3	18%	13	30%	1741	33%
M	107	5%	3055,2	5%	9	23%	16387,5	23%	5	11%	1683	12%

Sursa: Elaborat în baza informației raportate de AGEPI.

* G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor.

C - Industria prelucrătoare.

M - Activități profesionale, științifice și tehnice.

38. Urmare a analizei informației prezentate de AGEPI, pentru perioada anilor 2017-2019, se constată faptul că majoritatea beneficiarilor schemei de ajutor de minimis au activitatea de comerț, cel mai mare număr de întreprinderi beneficiind de reduceri la înregistrarea mărcilor, cu o pondere de 24% din numărul total de 2200 de beneficiari, valoarea medie a ajutorului acordat la înregistrarea mărcilor fiind de 3036 lei, la înregistrarea invențiilor – 16605,3 lei și de 1728 lei la înregistrarea desenelor și modelelor industriale.

IV. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

39. Practica Uniunii Europene la etapa actuală prevede examinarea ajutoarelor de stat acordate întreprinderilor mici și mijlocii prin aplicarea criteriilor de evaluare dintr-un șir de acte normative, precum: (i) Regulamentul nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea art. 107 și 108 din TFUE privind ajutoarele de minimis, (ii) Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru promovarea investițiilor de capital de risc în întreprinderile mici și mijlocii, (iii) Regulamentul nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din TFUE, (iv) Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului.

40. Măsurile de ajutor de stat acordate întreprinderilor mici și mijlocii urmează să respecte procedurile generale referitoare la acordarea ajutoarelor, iar unele din aceste măsuri:

- nu vor constitui ajutoare de stat, or fiind acordate în valori nesemnificative, acestea nu sunt necesar a fi notificate fiind considerate ajutoare de minimis;
- pot fi acordate direct de statele membre fără a fi notificată Comisia Europeană (referitor la măsurile de exceptare GBER);
- sunt considerate ajutoare de stat compatibile dacă îndeplinesc condițiile specifice din actele normative ale Comisiei Europene. Aceste măsuri trebuie

notificate Comisiei Europene și pot fi puse în aplicare numai după obținerea autorizării.

V. CONCLUZII ȘI PROPUNERI

- 41.** Reieșind din constatările expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art. 341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014 și a obiectivelor stabilite în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, precum și în temeiul art. 39 lit. j), art. 41 alin. (1) lit. q) al Legii concurenței nr. 183/2012 și art. 3, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. Măsura de sprijin acordată de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală întreprinderilor mici și mijlocii, prin reducerea tarifelor la înregistrarea dreptului pentru protecția invențiilor, soiurilor de plante, mărcilor comerciale, denumirilor de origine a produsului, desenelor și modelelor industriale constituie schemă de ajutor de minimis, în sensul art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. A informa Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală că, măsura de sprijin acordată întreprinderilor mici și mijlocii prin reducerea tarifelor la înregistrarea dreptului pentru protecția invențiilor, soiurilor de plante, mărcilor comerciale, denumirilor de origine a produsului, desenelor și modelelor industriale constituie schemă de ajutor de minimis care urmează a fi raportată, anual, Consiliului Concurenței în vederea actualizării și completării Registrului ajutorului de stat.
3. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.
4. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Marcel RĂDUCAN

Președinte